

Домніч В. Г., к. пед. н., доцент

Таврійський національний університет (Київ, Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі в Україні чітко визначені орієнтири на входження в освітній та науковий простір Європи. Вищими навчальними закладами України здійснено достатньо багато: перехід до ступеневої освіти, підготовку фахівців за новими напрямками, впровадження кредитно-модульної системи у структуру навчального процесу. Однак серед поставлених цілей і принципів є низка таких, результативність яких неможливо стверджувати на певному етапі, оскільки їх ефективність можлива тільки після вдосконалення процесу викладання ряду навчальних дисциплін. Однією з таких дисциплін є іноземна мова спеціального спрямування. У центр уваги поставлено забезпечення гарантії якості вищої освіти й досконале володіння іноземними мовами, що сприяє мобільності та збільшенню шансів на працевлаштування, ефективному міжнародному спілкуванню й доступу до інформації. Знання іноземної мови як засобу соціального спілкування є невід'ємною частиною освітнього розвитку на цьому етапі. Процес євроінтеграції вимагає високого рівня іноземної мовленнєвої компетенції, що особливо необхідна для реалізації професійної діяльності та мобільності майбутнього фахівця. Випускник вищого навчального закладу повинен мати високий рівень іноземної мовленнєвої компетенції не тільки у межах професійного спрямування. Це означає, що в період навчання студенти повинні оволодіти цілим комплексом мовленнєвих навичок і вмінь як основи комунікативного рівня. Сукупність мовленнєвих і комунікативних навичок необхідно розвивати у всіх видах діяльності: аудіюванні, мовленні, читанні, письмі, а також перекладі фахових текстів. Стрижневим елементом цього процесу є когнітивно-комунікативна модель, що забезпечує як загальний професійний рівень становлення фахівця, так і його культуромовний

розвиток. Когнітивно-комунікативний підхід до навчання фахового мовлення, удосконалення професійної культуромовної компетентності передбачає активність суб'єкта, що виникає в результаті взаємодії пізнання об'єкта в межах проблемної ситуації. Когнітивна методика навчання мови зумовлена необхідністю переосмислення основних завдань засвоєння студентами мовознавчих дисциплін, переакцентацією мети мовної освіти з формування лінгвістичної компетенції на комунікативну і професійну, що є головною метою вищої мовної освіти в Україні. Своєрідність цієї методики полягає в тлумаченні навчальних мовних одиниць як концептів – носіїв етнокультурної інформації, особливих сигналів конкретного світу, які необхідно знати студентам. Когнітивно-комунікативна компетентність являє собою синтез теоретичних і практичних знань із реалізації управлінської, інформативної, емотивної, функцій у процесі спільної діяльності і трактується як заснована на знаннях та чуттєвому досвіді здатність особистості орієнтуватися в ситуаціях спілкування, наголошуючи на тому, що така здатність передбачає соціально-психологічне навчання, тобто подальшу можливість навчатися спілкування.

Отже, згідно поставлених завдань саме цей принцип, зумовлений реалізацією когнітивної і комунікативної методик, спрямовує розвиток професійної ерудиції майбутніх фахівців, удосконалення їхньої комунікативної компетентності. Формування стратегічної компетентності студентів спирається на психолінгвістичні основи мовленнєвої діяльності мовної особистості, спрямованої на породження і продукування професійного мовлення, удосконалення актуально значущих умінь спілкуватися в майбутній фаховій діяльності. Тут головне для слухача – уміти визначати стратегії і тактики професійної комунікації й навчитися користуватися ними у своїй професійній культуромовній діяльності.

Література

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник /Ф.С. Бацевич. – К.: Академія, 2004. – 344 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. - К.: Ленвіт, 2003. - 273 с.
3. Пентиліук М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики: збірник статей. / М.І.Пентиліук. - К.: Ленвіт, 2011. – 256 с.